

ਪੀ ਐਸ ਬਾਜਵਾ

ਰਾਜੇਸ਼ ਬਿੰਦਲ ਜੇ.

ਬਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ- ਉੱਤਰਦਾਤਾ

CWPNo 2011 ਦਾ 18498

ਸਤੰਬਰ 4, 2012

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਆਰਟ, 226 - ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ - ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਲਾਭ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ - ਬੇਸਹਾਰਾ ਦਾਅਵਾ - ਅਸਧਾਰਨ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਕਮੀ - ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ - ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਰੀ ਨਾਲ

ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰੋ,

ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਚਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਖਤਿਆਰੀ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਖਤਿਆਰੀ ਰਾਹਤ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਧਿਰ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ - ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਸੇ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਬੀਜਣ ਲਈ

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸਧਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਯੂਪੀ ਜਲ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, (2006) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 464 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਉਹ 58 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ 'ਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਆਖਰਕਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੁਝ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹਨ, ਨੇ ਉਸੇ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੂਪ ਡਾਇਮੰਡਸ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, (1989) 2 SCC 356 ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ; ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐੱਸ.ਐੱਮ. ਕੋਟਰਾਯਾ, (1996) 6 ਐੱਸ.ਸੀ.ਸੀ. 267; ਜਗਦੀਸ਼ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, (1997) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 538 ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਤਰੁਣ ਕੇ. ਰਾਏ, (2004) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 347, ਇਹ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਚਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਖਤਿਆਰੀ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੯)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਖਤਿਆਰੀ ਰਾਹਤ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਜਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਉਸੇ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਚਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਾਲ 1974 ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਲ 2008 ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਜੁਆਇਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਤਨਖਾਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸੇ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

ਮਨਦੀਪ ਕੇ. ਸੱਜਣ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ।

ਸਤੀਸ਼ ਭਨੋਟ, ਐਡ. ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ।

(Para 11)

ਕੇਵੀ ਅਗਰਵਾਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਰਾਜੇਸ਼ ਬਿੰਦਲ ਜੇ.

(1) ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਜੋ ਕਿ ਜੂਨੀਅਰ ਟੈਕਨੀਸ਼ੀਅਨ ਵਜੋਂ 31.7.2008 ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਨੇ 15.7.2011 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ 3.9.2010 ਅਤੇ 10.11.2010 (ਅਨੇਕਸਰਕਸ ਪੀ-6 ਅਤੇ ਪੀ-7) ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਹਨ। ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਉੱਚੇ ਸਕੇਲ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(2) ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 1.8.1974 ਨੂੰ ਜਨ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪੰਪ ਆਪਰੇਟਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਉਹ 31.7.2008 ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ 3.9.2010 ਅਤੇ 10.11.2010 ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਤਨਖਾਹ ਨੂੰ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ CWPNo ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। 2011 ਦਾ 364। 10.1.2011 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੁਕਮ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(3) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਤਨਖਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਾਲ 1967-68 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਡਿਪਲੋਮਾ ਨਾਲ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਪਾਸ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, '110-' ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ '140-300' ਦੇ ਉੱਚੇ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। 180 ਉਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸੀ, ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 10759 ਆਫ 1990— ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਗੌਤਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ 30.5.2008 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ 3.9.2010 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ 10.11.2010 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਮਨਮਾਨੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ ਉੱਚੇ ਸਕੇਲ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਟੀਐਫਐਲ ਕੋਰਸ ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਮਿਡਲ ਪਾਸ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਗਲਤ. ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 2010 ਦੇ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 21394—ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, 28.1.2011 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਾਨ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਗੌਤਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ।

(4) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1974 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਨੂੰ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਫਾਲਤੂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। 34 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਉੱਗਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ। ਉਸਨੇ ਸਾਲ 2011 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ

(Para 11)

ਕਰਕੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਉਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਠੀਆਂ ਕਾਰਨ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

(5) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਗੌਤਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਸਕੇਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸਦੀ ਉਹ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(6) ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਸੁਣੇ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ।

(7) ਤੱਥ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ 1.8.1974 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੈਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਪੰਪ ਆਪਰੇਟਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ 31.7.2008 ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਇਆ। ਪੂਰੇ ਸੇਵਾ ਕੈਰੀਅਰ ਦੌਰਾਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਸਕੇਲਾਂ ਬਾਰੇ ਕਦੇ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਉੱਚੇ ਸਕੇਲਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 3.9.2010 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਭਾਵ, ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 110-180 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ '140-300 ਦੇ ਸਕੇਲ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਗੌਤਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ITI ਡਿਪਲੋਮਾ ਕੋਰਸ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੇ ਪੰਪ ਆਪਰੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(8) ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇ, ਦੇਰੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਫੀ ਸਾਮੱਗਰੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ 34 ਸਾਲ, ਭਾਵ 1974 ਤੋਂ 2008 ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਬਾਰੇ ਕਦੇ ਵੀ ਉਂਗਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੇਵਾਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ

ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਸਕੇਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ। ਇਸ ਦਾ ਆਧਾਰ ਸਾਲ 1968 ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਤਨਖਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 30.5.2008 ਨੂੰ ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਗੌਤਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਅੰਕ. P-5), ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ LPANo ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 13.5.2005 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 1992 ਦਾ 950—ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, 21.11.2000 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੂੰ 2005 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 192 ਵਿੱਚ

(Para 11)

ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰੀਵਿਊ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ 13.5.2005 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ 2.11.2007 ਨੂੰ ਮੁੜ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਕੇ 30.5.2008 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਰਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਗੌਤਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(9) ਅਸਧਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ **ਯੂ.ਆਰ. ਜਲ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸੀ।** ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 58 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਆਖਰਕਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੁਝ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹਨ, ਨੇ ਉਸੇ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਦਸਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ **ਰੈਪ ਡਾਇਮੰਡਸ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (2), ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਐਮ. ਕੋਟਰਾਯਾ (3) ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ। ਜਗਦੀਸ਼ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (4) ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਤਰੁਣ ਕੇ. ਰਾਏ (5),** ਇਹ ਰਾਏ ਸੀ।

0) (2006) 11 SCC 464

(2) (1989) 2 SCC 356

(3) (1996) 6 SCC 267

(4) (1997) 6 SCC 538

(5) (2004) 1 SCC 347

ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਠੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਖਤਿਆਰੀ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੈਰੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

“5. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਸਵਾਲ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਚੌਕਸ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਉੱਠੇ ਅਤੇ ਉਹੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਏ ਪਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰਵਿੰਦਰ ਕਮਾਰ ਬਨਾਮ ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਕਰਮੀਕ, (2005) ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ।) 13 SCC 300. ਕੀ ਉਹ ਸਮਾਨ ਰਾਹਤ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਜੋ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਉੱਠੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਕੇ, ਆਪਣੇ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਲਾਭ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਲਏ, ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਅਗਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਅਦਾਲਤ?”

6. ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਠੀਆਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਚਾਂ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਸੀਵਿਯਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਖਤਿਆਰੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਕ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਉਸਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਉਹੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਸੀ? ਦੋ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜੋ 58 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਚਾਰਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਗਭਗ 9 ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ 30.6.2005 ਅਤੇ 31.7.2005 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀ। ਦੋ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 2001, 2002, 2003, 2004 ਅਤੇ 2005 ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਕਰਮਚਾਰੀ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਬਾਅਦ 2005 ਅਤੇ 2006 ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਗ ਪਏ। ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਹੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ?”

(16) ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਗਮ 'ਤੇ ਬੇਲੋੜਾ ਬੋਝ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਿਗਮ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਦਸਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਢਰਿ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਵਧੇ ਹੋਏ ਲਾਭ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲਾਭ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸਨ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ।
[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ]

(10) ਏਪੀ *ਸਟੀਲ ਰੀ-ਪੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ ਲਿਮਿਟਿਡ* ਬਨਾਮ *ਕੋਰਲਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (6) ਵਿੱਚ* ਵੀ, ਇਹੀ ਮੁੱਦਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਯੂਪੀ ਜਲ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰ) ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ:

"40. ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਇਲੀ ਲਾਭ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਸਮੇਤ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਬੈਠਣ ਅਤੇ ਫਿਰ ਜਾਗਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਲੰਮੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸਨੂੰ ਅਖਤਿਆਰੀ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। (ਸੈਕੰਡ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਯੂ. ਪੀ. ਜਲ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ, (2006) ਜੇਕਰ SCC 464)। (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

(11) ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਖਤਿਆਰੀ ਰਾਹਤ ਉਸ ਧਿਰ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਜਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਉਸੇ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਚ ਦੇ ਕਾਰਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਾਲ 1974 ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਲ 2008 ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਜੁਆਇਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਤਨਖਾਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸੇ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ

(6) (2007) 2 SCC 725

(12) ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇੱਥੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਠੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

(13) ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ